

**VRJWILLIGERS
ACADEMIE** Amsterdam

Masterclass

Mee kunnen, willen en mogen doen

12 februari 2015

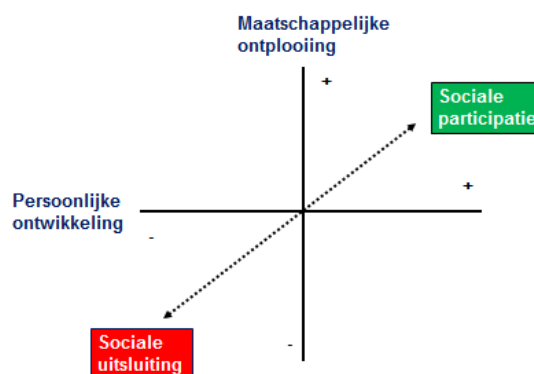
Door Ine Voorham, voormalig directeur Leger des Heils en gepromoveerd op 'sociale uitsluiting' in samenwerking met Karin Hanekroot, directeur Vrijwilligersacademie Amsterdam.

Doel

Bewust worden van hoe 'sociale uitsluiting' werkt en onderzoeken hoe we een samenleving kunnen creëren waar iedereen tot zijn recht kan komen en bij kan dragen.

Inhoud (theorie)

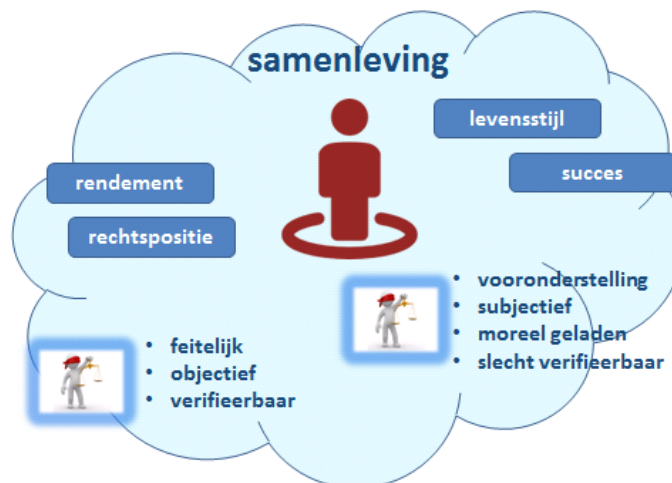
Ine Voorham neemt ons mee in de wereld van mensen die met sociale uitsluiting te maken hebben. Zij vertelt over de moeite die deze mannen, vrouwen en kinderen hebben om mee te kunnen doen in onze samenleving. Al gauw hoor je: 'dat ligt aan henzelf'. Ze geeft voorbeelden van hoe ze zelf met sociale uitsluiting te maken heeft gehad, waardoor het meteen inzichtelijk wordt dat iedereen er in meer of mindere mate wel eens mee te maken heeft (het kiezen op het schoolplein in welk sportteam je zit, de familiebijeenkomst waarbij er even geen aansluiting is of in een professionele omgeving).

De mate waarin we in staat worden gesteld om deel te nemen aan de samenleving heeft te maken met: er bij kunnen horen, er bij mogen horen en er bij willen horen. Mensen die er voortdurend niet bij kunnen en mogen horen, willen er op een gegeven moment zelf niet meer bij horen. Je kan mensen er toch weer bij halen door vertrouwen te wekken, te winnen en waar te maken.

Bij sociale uitsluiting is er sprake van 4 dimensies:

- gering economisch rendement (hoe veel kan je bieden in term van bijdragen aan winst)
- gering eigen weerbaarheid
- slechte rechtszekerheid
- morele afkeuring

Erbij horen heeft een feitelijke component (rendement, rechtspositie) en een subjectieve component (levensstijl, succes). Bij deze laatste component bepaalt een meerderheid van 85% welke 15% er niet bij hoort.

De grootste voorspellende factor van sociale uitsluiting is de beleefde gezondheid. Zowel fysiek als de psychische gesteldheid spelen een rol.

Een 'handicap' of een 'tekort' kunnen we zien als een hinderpaal of een hefboom (een uitnodiging voor anderen om je aan te vullen). Sociale participatie zal pas echt tot stand komen als we ons meer bewustzijn dat we allemaal wat te bieden hebben. Als we dat beseffen kunnen we een samenleving creëren waarin iedereen er toe doet en meedoet.

- De hulpverlener is er bij uitstek goed in om de vinger te leggen op wat iemand niet kan.
- De vrijwilliger helpt te ontdekken wat iemand wel kan.

Daarvoor kan je je als vrijwilliger de vraag stellen: is er iets waar de ander (cliënt) jou mee zou kunnen helpen. We moeten als samenleving de mensen in de meest kwetsbare situaties de kans geven om wat ze wel kunnen in te laten brengen. Het is experimenteren, uitproberen, genieten van de successen en accepteren wat niet lukt.

Praktijk

Deelnemers vullen zelf een quiz in om te onderzoeken hoe wij bepaalde situaties moreel beoordelen en vergelijken dat met een onderzoek onder de Nederlandse bevolking. Ine Voorham illustreert hoe snel je van de ene in de andere positie kunt belanden. Door een verlieservaring ben je bijvoorbeeld niet meer goed in staat om te werken en daardoor verlies je je baan en huis en kun je uiteindelijk dakloos worden. Het verschil wordt gemaakt door sociale netwerken. Mensen die sociaal uitgesloten zijn, hebben vaak te maken met een dubbel gevoel van schaamte: schaamte over de schaamte. Ze schamen zich om wat hen is overkomen en om wat andere mensen daarvan vinden. Ze pleit er voor om mensen het voordeel van de twijfel te geven en dat instituties toleranter worden voor mensen die niet in hokjes passen.

Deelnemers denken zelf na over een moment dat ze iets moesten doen, maar niet durfden. Wat heeft hen toen geholpen? Er blijkt dat dit vaak een ander/ anderen waren die in je geloofden.

Ine Voorham: 'elkaar als mens echt ontmoeten, heeft uitwerking naar beide kanten'.